

ปริทัศน์การศึกษาข้อผิดพลาดในการใช้โครงสร้าง “是…的”
ในภาษาจีนของผู้เรียนภาษาจีนชาวไทย

THE REVIEW OF THE ERRORS OF CHINESE STRUCTURE “SHI...DE”
FOR CHINESE LEARNING OF THAI LEARNERS

นลินทิพย์ วิภาวัฒนกุล

Nalintip Vipawatanakul

คณะศิลปศาสตร์ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

Faculty of Liberal Arts, Panyapiwat Institute of Management

บทคัดย่อ

ผู้วิจัยได้ศึกษาล้างเก็บรวบรวมสถิติข้อสอบเรียงความ HSK ของมหาวิทยาลัยภาษาและวัฒนธรรมปักกิ่ง พบว่า รูปแบบที่ผู้เรียนภาษาจีนชาวไทยใช้ผิดมากที่สุดคือ รูปแบบโครงสร้าง “是…的” บทความนี้ได้รวบรวม การศึกษาเกี่ยวกับข้อผิดพลาด สาเหตุของข้อผิดพลาด และการได้มาในการใช้โครงสร้าง “是…的” ของผู้เรียนภาษาจีน ชาวไทย และได้วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างความหมายหรือวิธีการใช้กับลักษณะข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นพบว่า ผู้เรียนภาษาจีนชาวไทยส่วนมากยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการใช้โครงสร้าง “是…的” ทั้ง 2 ประเภทว่า โครงสร้างใด สามารถละอักษร “是” ได้ โดยที่ประโยคยังเป็นประโยคที่สมบูรณ์ และโครงสร้างใดที่สามารถละได้ทั้งอักษร “是” และอักษร “的” รวมไปถึงรูปปฏิเสธของโครงสร้าง “是…的” ด้วย

คำสำคัญ: โครงสร้าง 是…的 การวิเคราะห์ข้อผิดพลาด ผู้เรียนภาษาจีนชาวไทย

Abstract

After studying the statistical collection of HSK essay examinations of the Beijing Language and Culture University, it was found that most common error in sentence structure made by Thai learners of Chinese was the sentence structure “shi...de” This article compiled the studies on the errors, the causes of the errors, and the acquisition of the structure “shi...de” of Thai learners of Chinese, and analysed the relationship between meaning or usage and the nature of the errors occurred. It was discovered that most Thai learners of Chinese lacked understanding concerning usage of both types of the structure “shi...de”: in which structure sentences were still complete while the character “shi” was omitted, in which structure both “shi” and ‘de’ could be omitted,

altogether with the negative structure of “shi...de”.

Keywords: “shi...de” structure, Error analysis, Thai students

บทนำ

Corder (1967 cited in Zhou, Zhu & Deng, 2007: 2) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดไว้ ดังนี้

- (1) ทำให้ผู้สอนเข้าใจสถานะการเรียนรู้ของผู้เรียน
- (2) ทำให้ผู้วิจัยเข้าใจการได้มาซึ่งภาษาของผู้เรียน
- (3) เป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจกฎเกณฑ์ของ

ภาษาเป้าหมาย

โดย Vipawatanakul (2017) ได้สืบค้นความผิดพลาดทางด้านรูปประโยคจากสถิติข้อสอบเรียงความ HSK ของมหาวิทยาลัยภาษาและวัฒนธรรมปักกิ่ง (Beijing Language and Culture University) ที่รวบรวมข้อสอบเรียงความตั้งแต่ปี 2535-2548 ไว้ทั้งหมด 11,569 ฉบับ ดังตารางสรุปนี้

ตารางที่ 1 แสดงอันดับและสัดส่วนความผิดพลาดทางด้านโครงสร้างภาษาจีนที่ผู้เรียนชาวต่างชาติใช้ผิดมากที่สุด จากคลังข้อสอบเรียงความ HSK มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศปักกิ่ง ตั้งแต่ปี 2535-2548

ความผิดพลาด ทางด้านโครงสร้างประโยค	ความผิดพลาด ทางด้านโครงสร้างทั้งหมดที่พบ	สัดส่วนความผิดพลาด ทางด้านโครงสร้าง
1. รูปประโยคโครงสร้าง “是...的”	2,629 ครั้ง	46.0%
2. รูปประโยคอักษร “是”	1,427 ครั้ง	23.9%
3. รูปประโยคอักษร “把”	585 ครั้ง	9.7%
4. รูปประโยคอื่นๆ	1,037 ครั้ง	20.4%
รวม	5,678 ครั้ง	100%

จากตารางที่ 1 นลินทิพย์สรุปว่า “ความผิดพลาดที่เกิดจากรูปประโยคภาษาจีนที่นักศึกษาต่างชาติใช้ผิดมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่

- (1) รูปประโยคโครงสร้าง “是.....的”
- (2) รูปประโยค “是” (“是” 字句)
- (3) รูปประโยค “把” (“把” 字句)

ผู้เขียนได้สืบค้นงานวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการใช้โครงสร้าง “是...的” พบว่า มีงานวิจัยจำนวนมากที่ศึกษาเกี่ยวกับข้อผิดพลาดที่เกิดจากโครงสร้างนี้ อย่างไรก็ตามงานวิจัยที่เจาะกลุ่มเป้าหมายตามภาษาแม่ของผู้เรียนยังมีอยู่ไม่มาก โดยเฉพาะงานวิจัยที่เจาะกลุ่มเป้าหมายไปที่ผู้เรียนภาษาจีนชาวไทย

1. ความสำคัญของการศึกษาข้อผิดพลาดในการใช้โครงสร้าง “是...的” ของผู้เรียนภาษาจีนชาวไทย

เพื่อให้ทราบความผิดพลาดของผู้เรียนชาวไทยเมื่อเทียบกับผู้เรียนชาตินอื่น ผู้เขียนได้สืบค้นข้อผิดพลาดทางด้านโครงสร้างประโยคของผู้เรียนภาษาจีนชาวไทยจากสถิติข้อสอบเรียงความ HSK ของมหาวิทยาลัยภาษาและวัฒนธรรมปักกิ่ง โดยจากสถิติพบว่า ตั้งแต่ปี 2535-2548 มีผู้เรียนชาวไทยเข้าสอบ HSK ประเภทเรียงความทั้งสิ้น 374 ฉบับ หรือคิดเป็นร้อยละ 3.23 ของจำนวนนักศึกษาที่เข้าสอบ HSK ประเภทเรียงความทั้งหมด 11,569 ฉบับ ดังตารางสรุปนี้

ตารางที่ 2 แสดงสัดส่วนข้อสอบเรียงความ HSK ของผู้เรียนภาษาจีนชาวไทยและผู้เรียนภาษาจีนที่ไม่ใช่ชาวไทย จากคลังข้อสอบเรียงความ HSK มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศปักกิ่ง ตั้งแต่ปี 2535-2548

ข้อสอบเรียงความ HSK	จำนวนข้อสอบ (ฉบับ)	ร้อยละ
ข้อสอบเรียงความ HSK จากผู้เรียนภาษาจีนชาวไทย	374	3.23
ข้อสอบเรียงความ HSK จากผู้เรียนภาษาจีนที่ไม่ใช่ผู้เรียนชาวไทย	11,195	96.77
รวม	11,569	100

และเพื่อให้ทราบว่า ความผิดพลาดที่เกิดจากรูป
ประโยคโครงสร้าง “是…的” ที่คิดเป็นร้อยละ 46.0
จากข้อผิดพลาดโครงสร้างทั้งหมดนั้น แท้จริงแล้วเป็น

ความผิดพลาดที่มาจากผู้เรียนภาษาจีนชาวไทยในสัดส่วน
เท่าใด ผู้วิจัยจึงได้ทำการสืบค้นต่อไป และได้ข้อสรุป
ดังตารางสรุปนี้

ตารางที่ 3 แสดงร้อยละของอัตราส่วนข้อผิดพลาดทางรูปประโยคภาษาจีนที่ผู้เรียนชาวไทยใช้ผิดโดยเปรียบเทียบกับข้อผิดพลาดทางด้านรูปประโยคที่ผู้เรียนชาวต่างชาติใช้ผิดมากที่สุดจากคลังข้อสอบเรียงความ HSK มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศปักกิ่ง ตั้งแต่ปี 2535-2548

ข้อผิดพลาดทางด้าน รูปประโยค	ข้อผิดพลาดทางด้าน รูปประโยคทั้งหมดที่พบ	ข้อผิดพลาดทางด้าน รูปประโยคที่เกิดจาก ผู้เรียนชาวไทย (%)	สัดส่วนข้อผิดพลาดทางด้าน รูปประโยคที่เกิดจาก ผู้เรียนชาวไทย (%)
1. รูปประโยคโครงสร้าง “是…的”	2,629 ครั้ง	92 ครั้ง (3.49%)	49.46%
2. รูปประโยคอักษร “是”	1,427 ครั้ง	34 ครั้ง (2.38%)	18.28%
3. รูปประโยคอักษร “把”	585 ครั้ง	19 ครั้ง (3.25%)	10.22%
4. รูปประโยคอื่นๆ	1,037 ครั้ง	41 ครั้ง (3.95%)	22.04%
รวม	5,678 ครั้ง	186 ครั้ง (3.28%)	100%

เมื่อพิจารณาตารางที่ 1 ร่วมกับตารางที่ 3 จะ
พบว่า ข้อผิดพลาดทางด้านรูปประโยคของผู้เรียน
ชาวต่างชาติและผู้เรียนชาวไทยเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
โดยรูปประโยคที่ผู้เรียนชาวไทยใช้ผิดมากที่สุด ได้แก่
ข้อผิดพลาดจากการใช้รูปประโยคโครงสร้าง “是…的”

ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 49.46 ของข้อผิดพลาดทั้งหมด อันดับ
ต่อมา ได้แก่ ข้อผิดพลาดจากการใช้รูปประโยค “是”
และข้อผิดพลาดจากการใช้รูปประโยค “把” ซึ่งคิดเป็น
ร้อยละ 18.28 และร้อยละ 10.22 ของข้อผิดพลาด
ทั้งหมดตามลำดับ

หากพิจารณาดารางที่ 2 และตารางที่ 3 ร่วมกัน จะพบว่า มีข้อผิดพลาดของผู้เรียนชาวไทยที่เกิดจากการใช้โครงสร้าง “是…的” มากถึงร้อยละ 3.49 ซึ่งเป็นค่าที่มากกว่าร้อยละของอัตราส่วนระหว่างจำนวนข้อสอบ HSK ของผู้เรียนชาวไทยเมื่อเปรียบเทียบกับผู้เรียนภาษาจีนที่ไม่ใช่ชาวไทยที่มีค่า 3.23

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า ข้อผิดพลาดทางด้านโครงสร้างประโยคที่พบได้มากที่สุดในผู้เรียนภาษาจีนชาวไทยและชาวต่างชาติคือ ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการใช้โครงสร้าง “是…的” โดยผู้เรียนภาษาจีนชาวไทยมีโอกาสเกิดข้อผิดพลาดชนิดนี้ค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับผู้เรียนภาษาจีนชาติอื่น

2. ข้อผิดพลาดในการใช้โครงสร้าง “是…的” ของผู้เรียนภาษาจีนชาวไทย

ผู้เขียนสืบค้นเจองานวิจัยเพียง 2 ฉบับที่ศึกษาเกี่ยวกับข้อผิดพลาดในการใช้โครงสร้าง “是…的” ของผู้เรียนภาษาจีนชาวไทย ได้แก่ งานวิจัยของ Tang (2014) และ Lv (2015)

2.1 ประเภทของโครงสร้าง “是…的” และวิธีการใช้

Tang (2014) ได้ศึกษาข้อผิดพลาดในการใช้โครงสร้าง “是…的” ของผู้เรียนชาวไทยที่มีความรู้ทางภาษาจีนอยู่ในระดับกลางจากคลังภาษาของมหาวิทยาลัย จีหนาน โดยได้ใช้เกณฑ์ทางด้านความหมายหรือวิธีการใช้จำแนกชนิดของโครงสร้าง “是…的” ออกเป็น

2 ประเภทใหญ่ ดังนี้

1) โครงสร้าง “是…的” ประเภทที่ 1 ใช้เพื่อแสดงการเน้นย้ำ มักใช้กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต หรือได้เสร็จสิ้นแล้วในอดีต และเป็นเรื่องที่ทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสารได้ทราบอยู่ก่อนแล้ว โดยในโครงสร้างประเภทนี้มักจะสามารถละอักษร 是 ได้ แต่ไม่สามารถละอักษร 的 ได้ และรูปประโยคปฏิเสธของโครงสร้างประเภทนี้ทำได้โดยการเติม 不 เข้าไปข้างหน้าโครงสร้าง เช่น

自行车是我骑坏的。→ 自行车不是我骑坏的。

2) โครงสร้าง “是…的” ประเภทที่ 2 ใช้เพื่อแสดงน้ำเสียงของผู้ส่งสาร มักใช้เพื่อแสดงความรู้สึกนึกคิดของผู้ส่งสารต่อบทประธานในประโยค โดยในโครงสร้างประเภทนี้สามารถละทั้งอักษร 是 และอักษร 的 ได้พร้อมกันโดยที่ความหมายไม่เปลี่ยน เปลี่ยนเพียงน้ำเสียงของประโยค และรูปประโยคปฏิเสธของโครงสร้างประเภทนี้ทำได้โดยการเติม 不 หรือเข้าไประหว่างโครงสร้าง “是…的” เช่น

他们是会穿这种衣服的。→ 他们不会穿这种衣服的。

นอกจากนี้แล้ว Tang Lijuan ยังใช้เกณฑ์ทางด้านรูปแบบจำแนกโครงสร้าง “是…的” จาก 2 ประเภทใหญ่ ออกเป็น 9 ประเภทย่อย ดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงการจำแนกประเภทโครงสร้าง “是…的” ของ Tang Lijuan

ประเภทของโครงสร้าง “是…的” โดยใช้ เกณฑ์ทางความหมาย	รูปแบบของโครงสร้าง “是…的”	ตัวอย่างประโยค
1. ใช้เพื่อแสดง การเน้นย้ำ	1. บทประธาน + 是 + บทขยายบทกริยา + คำกริยา (+ บทกรรม) + 的	是谁想出来的这个办法。
	2. บทประธาน + 是 + โครงสร้างที่ประกอบด้วย ด้วยบทประธานและบทกริยา + 的	这个办法是谁想出来的。
	3. 是 + บทประธาน + คำกริยา + 的 + บทกรรม	是谁想出来的这个办法。
	4. บทประธาน + 是 + คำกริยา + 的 + บทกรรม	我刚才喝的是茶不是喝的汽水。
	5. บทประธาน + 是 + คำกริยา (+ บทกรรม + คำกริยา) + 的	我头疼,是熬夜熬的。
2. ใช้เพื่อแสดง น้ำเสียง	6. บทประธาน + 是 + คำกริยา + (กริยาวลี) + 的	我们也是很注意这个问题的。
	7. บทประธาน + 是 + คำกริยานุเคราะห์ + คำกริยา + 的	饭钱是该大家出的。
	8. บทประธาน + 是 + คำกริยา + บทเสริม บอกความเป็นไปได้ + 的	不努力学习汉语是学不好的
	9. บทประธาน + 是 + คุณศัพท์วลี + 的	狮子是很聪明的。

Lv (2015) ได้ศึกษาข้อผิดพลาดในการใช้โครงสร้าง “是…的” ของผู้เรียนชาวไทยจากคลังข้อสอบเรียงความ HSK ของมหาวิทยาลัยภาษาและวัฒนธรรมปักกิ่ง โดยได้ใช้เกณฑ์ทางด้านความหมายหรือวิธีการใช้จำแนกชนิดของโครงสร้าง “是…的” ออกเป็น 2 ประเภทใหญ่เช่นเดียวกับ Tang Lijuan คือประเภทที่ 1 ใช้เพื่อแสดงการเน้นย้ำ และประเภทที่ 2 ใช้เพื่อแสดงน้ำเสียง

2.2 ข้อผิดพลาดและสาเหตุของข้อผิดพลาด
ข้อผิดพลาดในการใช้โครงสร้าง “是…的”
และสาเหตุของข้อผิดพลาดของผู้เรียนภาษาจีนชาวไทย

จากงานวิจัยของ Tang Lijuan และ Lv sihui สามารถแบ่งได้ ดังนี้

1) ข้อผิดพลาดจากการละหรือไม่ใช่อักษร
是 หรืออักษร 的 เช่น

(a) *¹这爸爸买给我的。

(b) *他是什么时候来到中国?

ประโยค (a) ผิดเพราะว่า ในประโยค (a) ผู้ส่งสารใช้โครงสร้าง “是…的” เพื่อแสดงการเน้นย้ำ จึงจัดอยู่ในโครงสร้าง “是…的” ประเภทที่ 1 โดยถึง

¹ เครื่องหมาย “*” ในบทความนี้ใช้แทนประโยคที่มีข้อผิดพลาด

แม้ว่าโครงสร้าง “是…的” ประเภทที่ 1 มักจะสามารถละอักษร 是 ได้ แต่ก็มีกรณีที่ไม่สามารถละได้ เช่น กรณีที่บทประธานของประโยค คือ 这 หรือ 那 เป็นต้น ดังนั้นจึงควรแก้ไขประโยค (a) เป็น 这是爸爸买给我的。

ประโยค (b) ผิดเพราะว่า ในประโยค (b) ผู้ส่งสารใช้โครงสร้าง “是…的” เพื่อแสดงการเน้นย้ำ จึงจัดอยู่ในโครงสร้าง “是…的” ประเภทที่ 1 จึงไม่สามารถละ 的 ได้ จึงควรแก้ไขประโยค (b) เป็น 他是什么时候来到中国的。

2) ใช้โครงสร้าง “是…的” ในสถานการณ์ที่ไม่ควรใช้ เช่น

(c) *这是我们第一次见面的。

(d) *妹妹是下个星期去中国的。

(e) *现在大家都知道牛顿是什么意思的。

ประโยค (c) ผิดเพราะ 是 ในประโยค (c) ทำหน้าที่เป็นกริยาของประโยค ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้าง “是…的” โดยการใช้โครงสร้าง “是…的” ประเภทที่ 1 หรือประเภทที่ใช้ในความหมายเพื่อเน้นย้ำนั้น เรื่องราวในประโยคจะต้องประกอบไปด้วยเนื้อหาที่ทั้งผู้รับสารและผู้ส่งสารทราบอยู่แล้ว โดยอาจเขียนเป็นโครงสร้างได้ว่า “是 + เรื่องราวใหม่ที่ยังไม่ทราบ + เรื่องราวเดิมที่ทราบอยู่แล้ว” ดังเช่น ในตัวอย่างประโยค (b) ที่แก้ไขแล้ว “他是什么时候来中国的?” (เขามาประเทศจีนเมื่อไร) นั้น “什么时候” (เมื่อไร) จัดเป็นเรื่องราวใหม่ที่ยังไม่ทราบ และ “来中国” (มาประเทศจีน) จัดเป็นเรื่องราวเดิมที่ทราบอยู่แล้ว จึงควรแก้ไขประโยค (c) เป็น 这是我们第一次见面。

ประโยค (d) ผิดเพราะว่า ในประโยค (d) ผู้ส่งสารใช้โครงสร้าง “是…的” เพื่อแสดงการเน้นย้ำ จึงจัดอยู่ในโครงสร้าง “是…的” ประเภทที่ 1 โดยโครงสร้างประเภทนี้จะใช้กับเรื่องราวที่เกิดขึ้นในอดีตหรือเสร็จสิ้นไปแล้วในอดีต แต่ประโยคนี้เป็นประโยคที่กำลังกล่าวถึงเรื่องราวในอนาคต จึงควรแก้ไขประโยค (d) เป็น 妹妹下个星期去中国

ประโยค (e) ผิดเพราะ เจตนาของผู้ส่งสารคือ แสดงให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ จึงควรแก้ไข 的 ในประโยค (e) เป็น了 เป็น 现在大家都知道牛顿是什么意思的。

3) ลำดับคำในประโยคผิดพลาด เช่น

(f) *我从来是不吸烟的。

(g) *他周末是去看电影的,我是今天去看的。

ประโยค (f) ผิดเพราะโครงสร้าง “是…的” ประเภทที่ 2 เป็นโครงสร้างที่ใช้เพื่อแสดงน้ำเสียง แสดงความคิดหรือทัศนคติของผู้ส่งสารที่มีต่อบทประธานของประโยค โดยคำว่า “从来” เป็นคำที่มีความหมายแสดงถึงความเด็ดขาด ดังนั้นจึงควรอยู่ในตำแหน่งข้างในโครงสร้าง “是…的” ประเภทที่ 2 ซึ่งเป็นโครงสร้างเพื่อแสดงน้ำเสียง จึงควรแก้ไขประโยค (f) เป็น 我是从来不吸烟的。

ประโยค (g) หากมองแต่เพียงผิวเผินจะเข้าใจว่า เป็นประโยคที่ถูกต้องแล้ว หากเพียงแต่ว่าในบริบทที่ผู้ส่งสารต้องการจะสื่อ ผู้ส่งสารตั้งใจจะเน้นเรื่องเวลาที่ไปดูหนัง ไม่ได้มีเจตนาที่จะเน้นกิจกรรมที่ทำในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ ดังนั้นควรแก้ไขโดยนำคำว่า 周末 ย้ายเข้ามาไว้ในโครงสร้าง 是…的 ประเภทที่ 1 เป็น 他是周末去看电影的,我是今天去看地。

4) การใช้ประโยคปฏิเสธ เช่น

(h) *我不是从来吸烟的。

(i) *这种意见他不会是同意的。

ประเด็นที่น่าสังเกตจากข้อผิดพลาดที่เกิดจากการใช้ประโยคปฏิเสธของผู้เรียนภาษาจีนชาวไทยคือ ทุกประโยคที่มีข้อผิดพลาดล้วนเป็นประโยคโครงสร้าง “是…的” ประเภทที่ 2 ที่ผู้เรียนนำวิธีการปฏิเสธของโครงสร้าง “是…的” ประเภทที่ 1 มาใช้ ซึ่งอาจแสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนภาษาจีนชาวไทยได้มาซึ่งวิธีการใช้รูปประโยคปฏิเสธของโครงสร้าง “是…的” ประเภทที่ 1 ก่อน และหลังจากนั้นจึงนำความรู้ที่ตนได้เรียนมาไปใช้กับโครงสร้าง “是…的” ประเภทที่ 2 จึงก่อให้เกิด

ข้อผิดพลาดประเภทนี้ขึ้น จึงควรแก้ประโยค (h) และ ประโยค (i) โดยการนำ 不 ย้ายเข้ามาไว้ในโครงสร้าง “是…的” ดังนี้

(o) 我是从来不吸烟的。

(i) 这种意见他是不会同意的。

5) ใช้ 了 แทนการใช้โครงสร้าง “是…的” ประเภทที่ 1 เช่น

(j) *这个房子是我小时候建了。

(k) *泰国没有这种食物,我是在中国吃到了。

ข้อผิดพลาดประเภทนี้เกิดจากผู้เรียน เกิดความสับสนระหว่างการใช้โครงสร้าง “是…的” ประเภทที่ 1 และการใช้ 了 เพราะทั้ง 2 อย่างนี้ล้วนสามารถใช้ได้กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตได้ โดยโครงสร้าง “是…的” จะใช้เพื่อบ่งชี้หรืออธิบายเรื่องเวลา สถานที่ และวิธีการของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหรือเสร็จสิ้นในอดีต

แต่ 了 จะใช้เพื่อบอกเล่าความเป็นจริงที่เกิดขึ้นหรือสำเร็จในอดีต ไม่ได้มีความหมายเพื่อแสดงการเน้น

ทั้งสองประโยคข้างต้น สามารถแก้ไขได้ โดยเปลี่ยน 了 เป็น 的 เพราะตัวอย่างแรกผู้ส่งสารมีจุดประสงค์เพื่อบ่งชี้เรื่องเวลา และตัวอย่างที่ 2 มีจุดประสงค์เพื่อบ่งชี้เรื่องสถานที่ ดังนี้

(j) 这个房子是我小时候建的。

(k) 泰国没有这种食物,我是在中国

吃到的。

2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างความหมายหรือวิธีการใช้กับลักษณะข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น

ผู้เขียนได้วิเคราะห์ตัวอย่างงานวิจัยของ Tang Lijuan และ Lv Sihui โดยหาความสัมพันธ์ระหว่างความหมายหรือวิธีการใช้กับลักษณะข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นสรุปได้ดังตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างความหมายหรือวิธีการใช้โครงสร้าง “是…的” กับลักษณะข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น

ประเภทของโครงสร้าง “是…的” เมื่อใช้เกณฑ์ด้านความหมายหรือวิธีการใช้ในการจำแนกประเภท	ลักษณะของข้อผิดพลาด
1. โครงสร้าง “是…的” ประเภทที่ 1 ใช้เพื่อแสดงการเน้นย้ำ มักใช้กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตหรือได้เสร็จสิ้นแล้วในอดีต และเป็นเรื่องที่ทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสารได้ทราบอยู่ก่อนแล้ว โดยในโครงสร้างประเภทนี้มักจะสามารถละอักษร 是 ได้ แต่ไม่สามารถละอักษร 的 ได้ และรูปประโยคปฏิเสธของโครงสร้างประเภทนี้ทำได้โดยการเติม 不 เข้าไปข้างหน้าโครงสร้าง	1. ข้อผิดพลาดจากการละหรือไม่ใช่อักษร 是 หรืออักษร 的 2. ข้อผิดพลาดจากการใช้โครงสร้าง “是…的” ในสถานการณ์ที่ไม่ควรใช้ 3. การใช้ 了 แทนการใช้โครงสร้าง “是…的” 4. ลำดับคำในประโยคผิดพลาด
2. โครงสร้าง “是…的” ประเภทที่ 2 ใช้เพื่อแสดงน้ำเสียงของผู้ส่งสาร มักใช้เพื่อแสดงความรู้สึกนึกคิดของผู้ส่งสารต่อบทประธานในประโยค โดยในโครงสร้างประเภทนี้สามารถละทั้งอักษร 是 และอักษร 的 ได้พร้อมกัน โดยที่ความหมายไม่เปลี่ยน เปลี่ยนเพียงน้ำเสียงของประโยค และรูปประโยคปฏิเสธของโครงสร้างประเภทนี้ทำได้โดยการเติม 不 เข้าไประหว่างโครงสร้าง “是…的”	1. ลำดับคำในประโยคผิดพลาด 2. การใช้ประโยคปฏิเสธ

จากตารางที่ 5 พบว่า โครงสร้าง “是…的” ที่ต่างประเภทกันสามารถก่อให้เกิดข้อผิดพลาดที่ต่างชนิดกัน ดังนี้

1) ข้อผิดพลาดที่พบได้เฉพาะในโครงสร้าง “是…的” ประเภทที่ 1 เท่านั้น ได้แก่

(1) ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการละหรือไม่ใช่อักษร 是 หรืออักษร 的

ผู้เขียนคิดว่า สาเหตุที่ข้อผิดพลาดในลักษณะนี้พบได้แต่ในโครงสร้าง “是…的” ประเภทที่ 1 เท่านั้น มาจากการที่โครงสร้าง “是…的” ประเภทที่ 2 สามารถละได้ทั้ง 是 และ 的 โดยความหมายหลักไม่เปลี่ยนแปลง จึงส่งผลให้ความผิดในลักษณะนี้มักพบกับการใช้โครงสร้าง “是…的” ประเภทที่ 1

(2) ข้อผิดพลาดจากการใช้โครงสร้าง “是…的” ในสถานการณ์ที่ไม่ควรใช้ และการใช้ แทนการใช้โครงสร้าง “是…的”

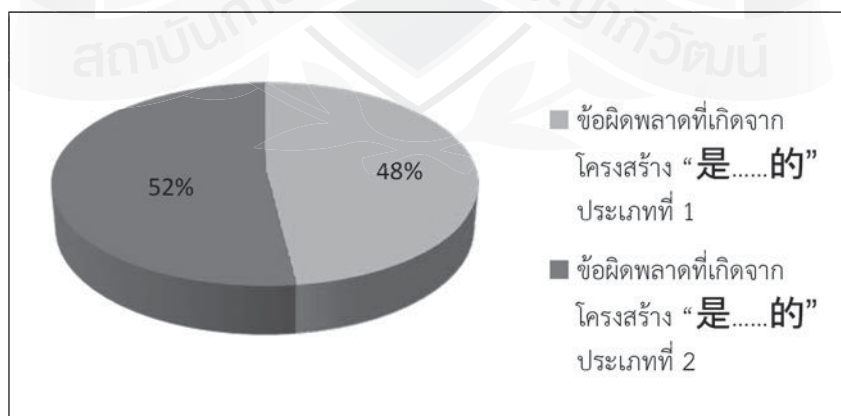
ผู้เขียนคิดว่า สาเหตุที่ข้อผิดพลาดในลักษณะนี้พบได้แต่ในโครงสร้าง “是…的” ประเภทที่ 1 เท่านั้น มาจากความซับซ้อนของโครงสร้าง “是…的” ประเภทที่ 1 เอง อันได้แก่ การใช้กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต การใช้เพื่อกำหนด และการทับซ้อนกันของความหมายด้านไวยากรณ์ของโครงสร้าง “是…的”

2) ข้อผิดพลาดที่พบได้เฉพาะในโครงสร้าง “是…的” ประเภทที่ 2 เท่านั้น ได้แก่ การใช้ประโยคปฏิเสธ

ผู้เขียนคิดว่า สาเหตุที่ข้อผิดพลาดในลักษณะนี้พบได้แต่ในโครงสร้าง “是…的” ประเภทที่ 2 เท่านั้น มาจากการที่ผู้เรียนนำวิธีการปฏิเสธของโครงสร้าง “是…的” ประเภทที่ 1 มาใช้ เมื่อต้องการปฏิเสธโครงสร้าง “是…的” ประเภทที่ 2 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนได้มาซึ่งหลักการปฏิเสธโครงสร้าง “是…的” ประเภทที่ 1 ก่อนที่จะเรียนรู้วิธีปฏิเสธโครงสร้าง “是…的” ประเภทที่ 2 และได้นำความรู้จากการเรียนโครงสร้าง “是…的” ประเภทที่ 1 มาประยุกต์ใช้ในการปฏิเสธโครงสร้าง “是…的” ประเภทที่ 2

3) ข้อผิดพลาดที่พบได้ทั้งในโครงสร้าง “是…的” ประเภทที่ 1 และประเภทที่ 2 ได้แก่ ข้อผิดพลาดเรื่องลำดับคำในประโยคผิดพลาด ซึ่งเป็นข้อผิดพลาดที่มีความหลากหลายอันมาจากหลายๆ ปัจจัย ทั้งจากการถ่ายโอนทางภาษา (transfer) และจากการขาดความเข้าใจในกฎเกณฑ์การใช้โครงสร้าง “是…的” ทั้งสองประเภท

ทั้งนี้ Lv Sihui ได้สรุปข้อผิดพลาดจากการใช้โครงสร้าง “是…的” ทั้งสองประเภทไว้ดังแผนภูมิข้างล่างนี้

แผนภูมิที่ 1 แผนภูมิแสดงอัตราส่วนข้อผิดพลาดที่เกิดจากโครงสร้าง “是…的” ประเภทที่ 1 และประเภทที่ 2

จากแผนภูมิที่ 1 แสดงให้เห็นว่า ข้อผิดพลาดจากการใช้โครงสร้าง “是…的” ประเภทที่ 2 มากกว่าประเภทที่ 1

แต่เนื่องด้วยปริมาณของข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นไม่สามารถชี้วัดได้ว่า ผู้เรียนภาษาจีนชาวไทยสามารถเรียนรู้และเข้าใจโครงสร้างใดได้มากกว่ากัน จึงจำเป็นต้องพิจารณาเรื่องการได้มาซึ่งภาษาควบคู่ไปกับการพิจารณา

เรื่องข้อผิดพลาดด้วย

3. การได้มาซึ่งโครงสร้าง “是…的”

Tang Lijuan ได้สำรวจหาสัดส่วนการใช้โครงสร้าง “是…的” ทั้ง 9 รูปแบบของผู้เรียนภาษาจีนชาวไทย โดยไม่พบการใช้โครงสร้าง “是…的” ในรูปแบบที่ 4 และ 5 สรุปได้ ดังนี้

ตารางที่ 6 แสดงการใช้โครงสร้าง “是…的” ในรูปแบบต่างๆ ของผู้เรียนภาษาจีนชาวไทย

รูปแบบโครงสร้าง	สัดส่วนการใช้ (%)	จัดลำดับ
1. บทประธาน + 是 + บทขยายบทกริยา + คำกริยา (+ บทกรรม) + 的	32.8	1
2. บทประธาน + 是 + โครงสร้างที่ประกอบด้วยบทประธานและบทกริยา + 的	3.7	5
3. 是 + บทประธาน + คำกริยา + 的 + บทกรรม	3.7	5
4. บทประธาน + 是 + คำกริยา + 的 + บทกรรม	0	-
5. บทประธาน + 是 + คำกริยา (+ บทกรรม + คำกริยา) + 的	0	-
6. บทประธาน + 是 + คำกริยา + (กริยาลี) + 的	13.3	3
7. บทประธาน + 是 + คำกริยานุเคราะห์ + คำกริยา + 的	11.2	4
8. บทประธาน + 是 + คำกริยา + บทเสริมบอกความเป็นไปได้ + 的	2.9	7
9. บทประธาน + 是 + คุณศัพท์วลี + 的	31.1	2
รวม	100	

ตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนภาษาจีนชาวไทยใช้โครงสร้าง “是…的” ในรูปแบบที่ 1 รูปแบบที่ 9 และรูปแบบที่ 6 มากเป็นอันดับที่หนึ่ง สอง สาม ตามลำดับ และใช้โครงสร้าง “是…的” ในรูปแบบที่ 4 และรูปแบบที่ 5 น้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการสำรวจของ Xing & Zhang (2005) ที่ได้ข้อสรุปว่า การใช้โครงสร้าง “是…的” ของผู้ใช้ภาษาจีนพบว่า ชาวจีนใช้โครงสร้าง “是…的” ในรูปแบบที่ 1 รูปแบบที่ 9 และรูปแบบที่ 6 มากเป็น 3 อันดับแรก และใช้รูปแบบที่ 4 น้อยที่สุด

แต่มีความแตกต่างกันเล็กน้อย คือ ชาวจีนใช้โครงสร้าง “是…的” ในรูปแบบที่ 5 มากกว่ารูปแบบที่ 3 และ 4 ในขณะที่ผู้เรียนภาษาจีนชาวไทยไม่มีการใช้โครงสร้าง “是…的” ในรูปแบบที่ 5 เลย

บทสรุป

รูปประโยคโครงสร้าง “是…的” เป็นรูปประโยคที่พบได้บ่อยในภาษาจีน และเป็นรูปประโยคที่ผู้เรียนภาษาจีนชาวไทยและชาวต่างชาติใช้ผิดบ่อยมากเป็น

อันดับหนึ่ง โดยมีนักภาษาศาสตร์จำนวนมากศึกษาวิจัยเกี่ยวกับโครงสร้าง “是…的” โดยโครงสร้าง “是…的” สามารถแบ่งตามความหมายเป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ

ประเภทที่ 1 ใช้เพื่อแสดงการเน้นย้ำ มักใช้กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตหรือได้เสร็จสิ้นแล้วในอดีต และเป็นเรื่องที่ทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสารได้ทราบอยู่ก่อนแล้ว โดยในโครงสร้างประเภทนี้ มักจะสามารถละอักษร 是 ได้ แต่ไม่สามารถละอักษร 的 ได้ และรูปประโยคปฏิเสธของโครงสร้างประเภทนี้ทำได้โดยการเติม 不 เข้าไปข้างหน้า โครงสร้าง “是…的” เป็น “不是…的” เช่น

自行车是我骑坏的。→自行车不是我骑坏的。

ประเภทที่ 2 ใช้เพื่อแสดงน้ำเสียงของผู้ส่งสาร มักใช้เพื่อแสดงความรู้สึกนึกคิดของผู้ส่งสารต่อบทประธานในประโยค โดยในโครงสร้างประเภทนี้สามารถละทั้งอักษร 是 และอักษร 的 ได้พร้อมกันโดยที่ความหมายไม่เปลี่ยนแปลงเพียงน้ำเสียงของประโยค และรูปประโยคปฏิเสธของโครงสร้างประเภทนี้ทำได้โดยการเติม 不 เข้าไประหว่างโครงสร้าง “是…的” เช่น

他们是会穿这种衣服的。→他们是不会穿这种衣服的。

หากแต่งงานวิจัยเกี่ยวกับข้อผิดพลาดที่เกิดจากการใช้รูปประโยคโครงสร้าง “是…的” นั้นของผู้เรียนภาษาจีนชาวไทย ปัจจุบันผู้เขียนสืบค้นเจอเพียง 2 ฉบับเท่านั้น เห็นว่ายังมีช่องว่างให้ศึกษาค้นคว้าในประเด็นที่เกี่ยวกับข้อผิดพลาดที่เกิดจากการใช้รูปประโยคโครงสร้าง “是…的” อยู่ โดยการนำการศึกษาที่มีอยู่เดิมมาต่อยอด และวิจัยเปรียบเทียบร่วมกับตำราเรียนภาษาจีนที่ใช้อยู่ในเมืองไทยในปัจจุบันว่า สอดคล้องกับลักษณะการใช้ของผู้เรียนใช้ภาษาจีนชาวจีนที่ใช้โครงสร้าง “是…的” ในรูปแบบที่ 1 (บทประธาน + 是 + บทขยายบทกริยา + คำกริยา (+ บทกรรม) + 的) มากที่สุด และรูปแบบที่ 9 (บทประธาน + 是 + คุณศัพท์วลี + 的) มากเป็นอันดับสอง และควรเน้นย้ำในเรื่องใด เพื่อลดข้อผิดพลาดที่สามารถพยากรณ์ได้จากผลการศึกษาเดิมว่าจะเกิดขึ้น เช่น ข้อผิดพลาดจากการนำวิธีปฏิเสธของโครงสร้าง “是…的” ประเภทที่หนึ่ง มาใช้ในโครงสร้าง “是…的” ประเภทที่สอง เป็นต้น เพื่อที่จะพัฒนาวิธีการสอนและออกแบบตำราเรียนภาษาจีนให้เหมาะสมกับผู้เรียนภาษาจีนชาวไทยมากที่สุด

References

- Lv, S. (2015). *An Analysis of “Shi...De” Errors Made by Thailand Students*. M.A. Dissertation, Chinese International Education, Jilin University, China. [in Chinese]
- Shi, H. & Xie, F. (2008). The Error Analysis on the “shi...de” by Foreign Students. *Overseas Chinese Education*, 1, 38-47. [in Chinese]
- Tang, L. (2014). *A Study of the Errors and the Acquisition of Learning “Shi...De” by Thai Students, Intermediate Level*. M.A. Dissertation, Linguistics and Applied Linguistics, Southwest University, China. [in Chinese]
- Vipawatanakul, N. (2017). The Review of Chinese Structure “shi...de”. *Panyapiwat Journal*, 9(Special Issue), 282-293. [in Thai]
- Xiao, X. (2008). *A Study on the Grammar of Chinese Interlanguage*. Beijing: The Commercial Press. [in Chinese]

- Xing, H. & Zhang, W. (2005). Annotation and Statistical Research on Grammar Project of Modern Chinese. *All-round Exploration of Teaching Chinese as a Second Language – Proceedings of Academic Seminar on Chinese as a Foreign Language*. Beijing: The Commercial Press. [in Chinese]
- Zhou, X., Zhu, Q. & Deng, X. (2007). *A Study on the Grammatical Errors in Learning Chinese by Foreigners*. Beijing: Beijing Language and Culture University Press. [in Chinese]

Name and Surname: Nalintip Vipawatanakul

Highest Education: Ph.D. (Linguistics and Applied Linguistics)

School of Liberal Arts, Renmin University of China

University or Agency: Panyapiwat Institute of Management

Field of Expertise: Linguistics and Applied Linguistics

Address: 85/1 Moo 2, Chaengwattana Rd., Bang Talad, Pakkred,
Nonthaburi 11120